

65.017 + 0
С-53

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

*Олексюк О. М.,
Кондратенко Г. Г.,
Ляшенко О. Д.*

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Модуль 2

85.31973
0-53

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв

Олексюк О. М., Кондратенко Г. Г., Ляшенко О. Д.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Модуль 2

Навчальний посібник

6993
3
2

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
БІБЛІОТЕКА

Київ — 2011

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
БІБЛІОТЕКА
Фонд №2

УДК 78(075)
ББК 85.31я73
О53

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Протокол № 7 від 26.05.2011 р.)

Автори:

Олексюк О. М., завідувач кафедри теорії та методики музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор (розділи 1, 5);

Кондратенко Г. Г., доцент кафедри теорії та методики музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук (розділи 2, 4);

Ляшенко О. Д., доцент кафедри теорії та методики музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук (розділ 3).

Рецензенти:

Щолокова О. П., професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук;

Болгарський А. Г., завідувач кафедри хорового диригування Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, професор.

Олексюк О. М.

О53 Вступ до спеціальності: музичне мистецтво. Модуль 2 : навч. посіб. / О. М. Олексюк, Г. Г. Кондратенко, О. Д. Ляшенко. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. — 132 с.

УДК 78(075)
ББК 85.31я73

© О. М. Олексюк, Г. Г. Кондратенко, О. Д. Ляшенко, 2011
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2011

Дорогі
першокурсники!

Зараз ви є студентами Київського університету імені Бориса Грінченка й опановуєте свою майбутню професію. На цій надзвичайно цікавій і важливій сходинці вашого життя ви маєте впевнитися у правильності вибору, познайомитися один з одним та адаптуватися до особливостей студентського життя, а головне — відповідно до ваших здібностей і потреб в інтелектуальному, культурному і моральному розвитку набути високоякісну вищу освіту.

Навчальний посібник є другим модулем навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» і логічно продовжує ознайомлювати вас зі специфікою майбутнього фаху. Наш посібник має допомогти вам розібратися в особливостях майбутньої професії вчителя музичного мистецтва, розкрити специфіку подальшої професійної діяльності, змалювати професійний портрет та етапи зростання вчителя-музиканта, визначити компетентнісні виміри майбутньої професії.

Працюючи з матеріалами посібника, ви зможете подолати організаційні труднощі у навчально-виховному процесі, сформувати у себе низку загально-навчальних умінь і навичок, які знадобляться протягом усієї професійної діяльності.

Матеріал посібника структуровано за 5 розділами: «Моя майбутня професія», «Специфіка професійної діяльності», «Етапи професійного зростання», «Професійний портрет», «Професійна компетентність учителя музики».

У розділі «Моя майбутня професія» висвітлено історичні передумови становлення професії вчителя музики, визначена структура його професійної діяльності, основні вимоги до особистості вчителя музики та з'ясовано пріоритетні професійні якості.

ПРОФЕСІЙНИЙ ПОРТРЕТ

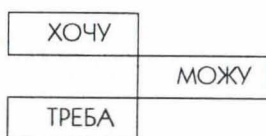
Педагог без любові до дитини — це все одно, що співак без голосу,
музикант без слуху, живописець без відчуття кольору.

В. Сухомлинський

Якщо хочеш наукою виховати учня, люби свою науку і знай її,
і учні полюблять тебе, і ти виховаєш їх; але якщо ти сам не любиш її,
то, скільки б ти не змушував учити, наука не справить виховного впливу.

Л. Толстой

Шлях до найкращої професії в світі

З розвитком демократичних, гуманістичних тенденцій в житті суспільства підвищується роль і значення особистої діяльності вчителя, яка має на меті навчання, виховання та розвиток іншої особистості (учня). Від того, яким буде сучасний вчитель будь якого фаху, як він буде здійснювати свою діяльність, багато в чому залежить рівень освіти, виховання та духовної культури школярів.

Суттєвим фактором сьогодення є те, що суспільство здійснює перехід на ринкові відносини. З'являються ринки праці з досить високими вимогами до рівня кваліфікації майбутніх фахівців. Це орієнтує кожного із вас на високоорганізоване навчання, яке дозволить стати фахівцем-професіоналом, талановитим вчителем, а можливо, і педагогічним генієм.

Візьміть до уваги!

Професіоналізм учителя музики — це сукупність психофізіологічних, психічних та особистісних змін, які відбуваються в людині у процесі оволодіння та довготривалого виконання діяльності, що забезпечує якісно новий, більш ефективний рівень вирішення складних професійних завдань та характеризує вчителя як професійну особистість.

Талановитість учителя музики проявляється у створенні власних методичних систем і технологій. Талановитих учителів багато, оскільки професія вчителя музики є масовою. Разом з тим педагогічні генії, які генерують принципово нові «революційні» ідеї, що мають оригінальну суспільну й історичну цінність, трапляються не так часто.

І це буде саме так, якщо що ви маєте: позитивне ставлення до своєї майбутньої професії, професійно значущі якості вчителя музики, необхідні знання та вміння для досягнення своєї мети й усвідомлення того, що потрібно вдосконалювати у своїй професійній підготовці.

Логічно виникає питання: чи маю я такі особистісні якості, певні знання та вміння і що саме мені слід вдосконалювати? Для цього сформуємо професійний портрет вчителя музики. Ознайомимся з діяльністю вчителя музики (педагогічною, музичною, художньою), розглянемо специфіку його творчої роботи, розкриємо необхідні здібності, знання, вміння, різні типи особистості вчителя, професійні якості, якими він повинен володіти. Такі знання дозволять вам «замалювати» свій професійний портрет і визначити на майбутнє: на що слід звернути увагу і як досягнути мети — стати вчителем музики, яскравою особистістю, що дає можливість іншим пізнати світ через Любов, Добро та Красу, і щасливою людиною. А як стверджував Г. Сковорода: «Бути щасливим — це значить пізнати себе, свою природу, знати свою форму праці й жити в мирі, виконуючи суспільну потребу» (Виконайте запропоновані тести «Пізнай себе», с. 57).

Класифікація типів учителів

Особистість учителя музики (тепер ми будемо орієнтуватися саме на підготовку вчителя музики, фах якого для нас є пріоритетним і заслуговує на особливу увагу) виступає центральним фактором успішності педагогічної праці. Свого часу К. Д. Ушинський писав: «У вихованні все базується на особистості вчителя, оскільки вся сила (виховного процесу) впливає тільки з живого джерела людської особистості, ... ніщо не може замінити особистість у справі виховання». Так і особистість учителя музики стає провідною силою художньо-педагогічної діяльності, водночас виступаючи її інструментом.

Нові гуманістичні цінності посилюють вимоги до сформованості особистісних рис вчителя музики. Такі риси набувають статусу професійно-значущих якостей.

ЗМІСТ

<i>Дорогі першокурсники!</i>	3
Моя майбутня професія	5
Специфіка професійної діяльності	25
Професійний портрет	39
Етапи професійного зростання	81
Професійна компетентність учителя музики	101
<i>Післямова</i>	131

· *Навчальне видання*

ОЛЕКСЮК Ольга Миколаївна
КОНДРАТЕНКО Галина Григорівна
ЛЯШЕНКО Ольга Дмитрівна

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Модуль 2

Навчальний посібник

Видання підготовлене до друку в НМЦ видавничої діяльності
Київського університету імені Бориса Грінченка

Завідувач НМЦ видавничої діяльності,
директор видавництва *М. М. Прядко*

Головний редактор *Т. В. Карбовнича*, редактор *Г. П. Кравченко*,
макет, обкладинка, художнє редагування *Т. В. Нестерової*,
технічний редактор *Т. М. Піхота*, верстальник *В. І. Скрябіна*

Поліграфічна група: *А. А. Богадельна, Д. Я. Ярошенко,*
О. М. Дзень, Г. О. Бочарник, В. В. Василенко

Підписано до друку 07.10.2011 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 7,67. Обл.-вид. арк. 7,13. Наклад 85 пр. Зам. № 1-133.

Київський університет імені Бориса Грінченка.
04053, м. Київ, вул. Воровського, 18/2.
Свідощтво суб'єкта видавничої справи Серія ДК № 4013 від 17.03.2011 р.